

ROMA
VERSITAS

KORTÁRS OKTATÁS A GYŰLÖLETBESZÉD ELLENI KÜZDELEM ÉRDEKÉBEN

ESZKÖZTÁR A FIATALOKKAL VALÓ MUNKÁHOZ

2022

ERGO NETWORK
ANA ROZANOVA

CONTENT

HÁTTÉR INFORMÁCIÓK	3
A PECAO PROGRAM HATÁSA, CÉLKITŰZÉSEI ÉS MÓDSZERTANA	7
A PECAO WORKSHOPOK CÉLJAI ÉS CÉLKITŰZÉSE	11
MI AZ ONLINE GYŰLŐLETBESZÉD?	13
MIÉRT VAN GYŰLŐLETBESZÉD?	19
MILYEN ÉRZÉSEKET KELT A GYŰLŐLETBESZÉD BENNÜNK?	23
HOGYAN DOLGOZHATUNK EGYÜTT A GYŰLŐLETBESZÉD ELLEN?	27
FÜGGELÉK – SEGÉDANYAGOK	31

Copyright © ERGONETWORK, 2022
Szerkesztette: Mustafa Jakupov
Magyar nyelvre adaptálta: Sófalvi Tímea
Grafika és nyomdai előkészítés: Sólyom Melinda
Az ERGO hálózat elismeri a projektben részt
vevő kortársképzők közreműködését, és ezúton is
szeretné köszönetét kifejezni a munkájukért!
Kiadta a © ERGONETWORK, 2022

www.ergonetwork.org

A kiadásért felelős: Gabriela Hrabanova, Igazgató,
Mustafa Jakupov, Szakpolitikai és projekt koordinátor

Google.org

NYILVÁNOSSÁGI NYILATKOZAT:

Ezt a kiadványt az Európai Bizottság Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programja (2014–2020) és a Google.Org Impact Challenge on Safety finanszírozta. Az Európai Bizottság és a Google.Org által a kiadványhoz nyújtott támogatás nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők véleményét tükrözi, és az Európai Bizottság és a Google.Org nem vállal felelősséget a benne foglalt információk bármilyen felhasználásáért.

HÁTTÉR INFORMÁCIÓK:

Kortárs oktatás a romákat érintő gyűlöletbeszéd ellen - Eszköztár a fiatalokkal való munkához

Európában évszázadok óta mintegy 12 millió roma ember él, így a romák a kontinens legnagyobb etnikai kisebbsége. Ugyanakkor ők a legkevésbé kedvelt és leginkább diszkriminált kisebbség; minden harmadik ember nem akar roma szomszédot, a romák 80%-a pedig a szegénység kockázatával él.

A cigányellenesség – a közvélemény képzeletében „cigányoknak” tekintett emberek elleni rasszizmus sajátos formája – a romák társadalmi kirekesztésének és diszkriminációjának középpontjában áll.

A PECAO projekt (Kortárs Oktatás a Romákat Érintő Gyűlöletbeszéd Ellen) a romaellenes online gyűlöletbeszéd ellen lép fel roma fiatalok segítségével, a kortársképzésekre és a rendszeres monitorozás eszközére támaszkodva. A projekt célja kettős: a kortársképzés módszertana azt szolgálja, hogy közvetlen változást érjen el jelentős számú fiatal hozzáállásában és cselekedeteiben, a monitorozás pedig a probléma mélyebb megértését szolgálja, amely így rendszerszintű változashoz járul hozzá és alapokat biztosít a vonatkozó közpolitikákban való érdekérvényesítéshez.

A konzorcium által létrehozott és a partnerszervezetek által elérhető nyelvekre lefordított eszköztár segítségével megosztunk néhány módszertant, amelyek segítenek megérteni az online gyűlöletbeszéd jelenségeit és romákra gyakorolt hatását, valamint az online gyűlöletbeszéd monitorozásának és jelentésének fontosságát. Továbbá a téma

iránt érdeklődők elköteleződhetnek az érdekképviselő és a jobb anti-diszkriminációs politikák kidolgozása iránt a cigányellenesség, mint az elfogultság motivációja témában, valamint felhívhatják a különböző érintettek figyelmét az online médiában megjelenő romákat érintő gyűlöletbeszédre.

A PROJEKT KONZORCIUM PARTNEREI ÉS TÁMOGATÓI:

Támogatta az Európai Bizottság Polgárok, jogok, egyenlőség és értékek program (2014-2020) közösen a Google.org szervezettel.

Integro Association (Bulgária) | Nevo Parudimos (Románia) | Federation of Catalan Roma Associations (FAGIC), (Spanyolország) | Romaversitas Alapítvány (Magyarország) | Romanonet (Csehország) | ERGO Network (Belgium)

A Google.Org Impact Challenge on Safety támogatása az ERGO hálózat Kortárs Oktatás projektjének keretében a romákat érintő online gyűlöletbeszéd elleni küzdelem érdekében:

La Voix des Roms (Franciaország) | Upre Roma (Olaszország) | Roma Women Fund Chiricli (Ukrajna) | RROMA (Észak-Macedonia) | Roma Active Albania (Albánia)

Az eszköztár elérhető a PEACO partnerségben résztvevő országok nyelvén. Amennyiben további információra van szüksége a témával kapcsolatban, kérésével forduljon az ERGO hálózathoz, és írjon emailt az info@ergonetwork.org emailcímben, a tárgyban pedig jelölje meg a PECAO szót.

A Eszköztár a következő témákkal foglalkozik:

- Mi az online gyűlöletbeszéd és a roma ellenesség?
- Miért vannak az interneten gyűlöletkeltő tartalmak?
- Hogy érezzük magunkat a gyűlöletbeszéd hatására?
- Hogyan dolgozhatunk együtt a gyűlöletbeszéd ellen?

Ez a kiadvány használható együtt a PECAO által kidolgozott standardizált műhelyanyagokkal, valamint a <https://ergonetwork.org/projects/pecao/> oldalon elérhető médiafigyelő eszközzel és szószedettel is.

Ennek az eszköztárnak az elkészítését a SELMA projekt ihlette a Hacking Hate (hackinghate.eu).

A PECAO PROGRAM HATÁSA, CÉLKITŰZÉSEI ÉS MÓDSZERTANA

CÉLKITŰZÉSEK

- Legalább 2000 fiatal elérése Spanyolországon Magyarországon, Csehországban, Romániában, Bulgáriában, Ukrajnában, Olaszországban, Franciaországban, Észak-Macedóniában és Albániában egyetemeken vagy ifjúsági szervezetekben fiatalok által vezetett tájékoztató foglalkozások révén, akik segítik felhívni a figyelmet a gyűlöletbeszéd romákra gyakorolt káros hatásaira, és az online gyűlöletbeszéd felismerésére és bejelentésére ösztönzik kortársaikat.
- 10 országban 50 fiatal roma kortárs oktató bevonása és támogatása az online gyűlöletbeszéd megfigyelésében, és abban, hogy a kapcsolódó eseteket a fiatalok IT cégek, nemzeti esélyegyenlőségi hatóságok és egyéb hatáskörrel rendelkező állami intézmények felé jelentsék, ezzel is elősegítve az esélyegyenlőségi szabályok hatékonyabb érvényesülését. Munkájuk során minden ország bevont fiataljai 150 esetet gyűjtenek össze, valamint legalább 50 esetet jelentenek.
- Továbbá a nemzeti és uniós döntéshozók felé olyan diszkriminációellenes politikákért való kiállás, amelyek figyelembe veszik az online szférát, valamint a cigányellenességet, mint a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények előítéletes motivációját.

- A legfontosabb érintettekkel (szélesebb civil társadalom, oktatási szakemberek, fiatalok) megosztani a kortárs oktatók tapasztalatait és a megfigyeléseik eredményeit, hogy így a romaellenes gyűlöletbeszéd ellen való fellépés fontosságára szélesebb körben felhívjuk a figyelmet.

RÖVIDTÁVÚ CÉLOK

- 1 A kortársképzések, valamint a kortársképzők által végzett médiamonitoring növeli az online gyűlöletbeszéddel kapcsolatos bejelentett tartalmak és így az eltávolított esetek számát. Arra számítunk, hogy a projekt végéig a megcélzott mintegy 1000 fiatal mindegyike hozzávetőlegesen 2 közösségi médiában történő gyűlöletbeszéddel kapcsolatos esetet fog jelenteni az IT platformoknak. 90%-os eltávolítási arány mellett ez azt jelenti, hogy öt uniós tagállamban 1800 eset kerül eltávolításra.
- 2 A kortárs oktatók közvetlenül figyelik és jelentik majd az online médiában megjelenő gyűlöletbeszédet, illetve adatgyűjtést végeznek annak elemzése és ismertetése gyanánt. A projekt végéig az 50 kortárs oktató mindegyike legalább 10 esetet jelent majd, ami azt jelenti, hogy országonként legalább 150 esetből álló adathalmaz gyűlik össze, hozzájárulva az online gyűlöletbeszéd jelenségével kapcsolatos ismeretek bővítéséhez.
- 3 A projekt a megcélzott fiatalok körében segít felhívni a figyelmet a romaellenes gyűlöletbeszéd negatív hatásaira, ami így a fiatalok szemléletváltásához járul hozzá.
- 4 A résztvevő 50 roma fiatal magabiztos tudást és eszköztárt sajátít el a projektben való támogatásuk és képzésük révén.
- 5 A romaellenes gyűlöletbeszéd felismerésével és bejelentésével kapcsolatos ismeretek a kortársképzők tapasztalatai alapján kidolgozandó eszköztárral bővülnek majd.

HOSSZÚTÁVÚ EREDMÉNYEK

A gyűlöletbeszéd kapcsán hatékonyabb közpolitikai eszközöket vagy a média önszabályozását követelő érdekérvényesítő tevékenységek hatásai csak hosszú távon mérhetőek. A várt hosszútávú eredmények:

- 1 Az újságírók etikai bizottságai fokozott figyelemmel legyenek az online romaellenes gyűlöletbeszéd gyakoriságával és hatásával kapcsolatban, amely a hatékonyabb önszabályozási irányelvek kidolgozását készíti elő.
- 2 A nemzeti esélyegyenlőségi szervek és más érintett állami intézmények fokozott figyelmet fordítsanak a romaellenes online gyűlöletbeszéd elterjedtségével és hatásával kapcsolatban, ami a romaellenesség kapcsán hatékonyabb programokhoz vezet.
- 3 Az informatikai cégek nagyobb mértékben tartsák be az online gyűlöletbeszéddel kapcsolatos magatartási kódexet.
- 4 Hatékonyabb adatgyűjtés a gyűlölet-bűncselekményekről és a gyűlöletbeszédről etnikai és nemek szerinti bontásban, hogy lehetővé váljon a tendenciák tagállamok szerinti elemzése.
- 5 A romaellenes gyűlöletbeszéd erősebb bírálása a közbeszédben.
- 6 A romaellenes gyűlöletbeszéddel szemben több pozitív narratíva terjesztése fiatalok által.

A CÉLCSOPORTRA GYAKOROLT HATÁS

- 1 A fiatal médiahasználók a képzés révén növelni fogják digitális készségeiket, és erőteljesebben megkérdőjelezzik az interneten látott gyűlöletkeltő tartalmakat. Az indirekt vagy rejtettebb romaellenes rasszista tartalmakat a mainstream média felhasználói ritkán észlelik, ezekre a tartalmakra a résztvevő fiatalok hatékonyabban tudnak majd reagálni. Továbbá, mivel a kortárs oktatók roma származásúak, az elért fiatalok roma kortársakkal való személyes találkozása csökkentheti sztereotípiáikat. A projekt így pozitívan hat majd a fiatalok emberi jogokhoz és egyenlőséghez való hozzáállására

- 2** A romák kapcsán fontos megjegyezni: a gyűlöletbeszéd egyértelműen azoknak okozza a legnagyobb károkat, akiket közvetlenül súlyt – roma embereket, Európa polgárait. A projekt hosszú távú pozitív hatása lesz, hogy annak eredményeként csökken a gyűlölködő rasszista tartalom az online térben. Az online gyűlöletbeszéd visszaszorulása azt jelenti, hogy visszaszorul az erőszakra való felbújtó tartalom és a sztereotipizáló hozzáállás a többségi társadalom részéről, ami a romaellenesség általános enyhüléséhez vezet.

INNOVATÍV MEGOLDÁSOK

A projekt innovációja abban rejlik, hogy kortárs oktatás alkalmazásával ér el számos fiatalat úgy, hogy a kortárs képzők maguk is roma fiatalok. Miközben kortársaikat oktatják, felhívva a figyelmet a cigányellenes gyűlöletbeszédre, a kortárs képzők maguk is példaképpé válnak más fiatalok számára.

MÓDSZERTAN

A projekt ötvözi a kortárs oktatás és a média megfigyelés módszerét annak érdekében, hogy kettős eredményt érjen el: a kortársképzési módszertan nagyszámú fiatal attitűdjében és tevékenységében közvetlen változást érhet el, a monitorozás pedig hozzájárul az eredményeken alapuló érdekérvényesítés révén az irányelvek jobb megértéséhez és rendszerszerűbb megváltoztatásához.

A kortársképzés, mint olyan, nem-formális oktatási módszertant követ majd annak biztosítása érdekében, hogy a tanulás a fiatalok tapasztalatain alapuljon, és a tevékenységek középpontjába helyezze őket.

Általában minden partner a részvételen alapuló vezetői stílus módszertanát követi rendezvények és tevékenységek szervezése során, mely tiszteleten és elkötelezettségen, a sokszínűség hasznosításán, a közösségépítésen és a cselekvésért való közös felelősség megteremtésén alapul. A tevékenységek végrehajtásának erős kooperatív megközelítés az alapja.

A PECAO WORKSHOPOK CÉLJAI ÉS CÉLKITŰZÉSE

CÉLOK

Fiatalok képzése Spanyolországban, Magyarországon, Csehországban, Romániában, Bulgáriában, Ukrajnában, Olaszországban, Franciaországban, Észak-Macedóniában és Albániában kortársoktatás révén egyetemeken vagy ifjúsági klubokban, felhívni a figyelmet a romák elleni gyűlöletbeszéd káros hatásaira, és képessé tenni őket arra, hogy felismerjék és jelentsék a gyűlöletbeszédet az interneten.

CÉLKITŰZÉSEK

- A résztvevők megismertetése a teljes projekttel;
- A résztvevők cigányellenességgel és gyűlöletbeszéddel kapcsolatos kompetenciáinak fejlesztése, valamint készségeik fejlesztése a gyűlöletbeszéd médiában történő, megfigyelésére, nyomon követésére és jelentésére;
- A résztvevők megismertetése a cigányellenesség és gyűlöletbeszéd elleni küzdelem jogi kereteivel és jogi eszközeivel, valamint képessé tenni őket a nemzeti struktúrák, eljárások és panasztételi mechanizmusok alkalmazására;
- Felkészíteni a résztvevőket arra, hogy jelentsék a gyűlöletbeszédet a közösségi hálózatokon;

- Motiválni a résztvevőket arra, hogy megsokszorozzák a workshopból szerzett tapasztalataikat, és a tevékenységen túlmenően is lépjenek fel a cigányellenesség és a gyűlöletbeszéd kezelésére.

MI AZ ONLINE GYŰLŐLETBESZÉD?

A gyűlöletbeszéd megértésének kialakítása

CÉLKITŰZÉSEK

- Megérteni, hogy a társadalmi identitásunk hogyan hozza létre azt, hogy egy csoporton belül vagy kívül vagyunk, és hogyan hozza létre a „mi” és „ők” felosztást.
- Meghatározni és megérteni a gyűlöletbeszéd megnyilvánulásait
- Meghatározni és megérteni a cigányellenes gyűlöletbeszéd jelenséget

CÉLCSOPORT MEGHATÁROZÁSA ÉS MÉRETE

Fiatalok, 15 résztvevőig

ELŐKÉSZÍTÉS ÉS SEGÉDANYAGOK

Nyomtatott kártyák a 17. oldalról (kék, piros), flipchart, post-it-ek, filcek, tollak, projektor (szükség esetén).

A kortárssegítő készülhet egy tágabb előadással is gyűlöletbeszéd, vagy roma ellenesség témában, felhasználva az általános PECAO workshop segédeszközöket, a média monitoring eszközöket és a <https://ergonetnetwork.org/projects/pecao/> oldalon elérhető jegyzeteket.

SZÜKSÉGES IDŐTARTAM

45 perc

INSTRUKCIÓK A FOGLALKOZÁSHOZ

Bemelegítésként és a téma előkészítéseként adjunk a résztvevőknek egy rövid leírást az online gyűlöletbeszédről.

„Bármely olyan online tartalom, amely védett tulajdonságok alapján céloz meg valakit a gyűlölet vagy a megkülönböztetés bármely formájú szításának, terjesztésének vagy elősegítésének szándékával vagy valószínű hatásával.”

Ezután adjunk egy rövid definíciót a romaellenességgel kapcsolatban:

*„Cigányellenesség vagy romaellenesség¹ a rasszizmus egy speciális formája, amely cigány, roma, Sinti, traveller vagy más olyan csoport ellen irányul, akiket „cigányokként” stigmatizálnak a közbeszédben.”**

***MEGJEGYZÉS:** A „cigányellenesség” kifejezést gyakran szűk értelemben használják, romaellenes attitűdöt vagy sztereotípiák hatásának nyilvános szférában vagy gyűlöletbeszédben való kifejezését jelenti. A cigányellenesség azonban a diszkriminatív megnyilvánulások és gyakorlatok, a kontroll és számos közvetett vagy rejtett megnyilvánulás sokkal szélesebb köre. A cigányellenesség nemcsak arra vonatkozik, amit mondanak, hanem arra is, hogy mit tesznek és mit nem tesznek.

Kérjük meg a résztvevőket, hogy kapcsolódjanak be egy játékba², és osszuk őket három csoportra a következők szerint:

¹ Antigypsyism – A reference paper, Alliance against Antigypsyism <https://antigypsyism.eu/wp-content/uploads/2017/07/Antigypsyism-reference-paper-16.06.2017.pdf>

² SELMA project activity “Color Game” under “Hacking Hate” <https://hacking-hate.eu/>

- Kék – meggyőzők csoportja
- Piros – meggyőzők csoportja
- Zöld – közönség

Magyarázzuk el, hogy a nézőknek a meggyőzők egyik csoportjához kell csatlakoznia, mivel megpróbálják meggyőzni őket két-kétperces rövid érvelésekkel... A meggyőzők két körben kapnak lehetőséget érvelni.

A kékek és pirosak kapnak egy „identitás kártyát” (lásd a 16. oldalon), melyek tartalmazzak egy listát azokról a tulajdonságokról, melyek a csapatukat meghatározzák (negatív és pozitív tulajdonságokat is).

1. forduló

Nekik csak ezen információk felhasználásával kell ügyüket a Közönség csoport elé terjeszteniük, hogy meggyőzzék a Közönséget, hogy csatlakozzanak csapatukhoz – kiválaszthatják, mely tulajdonságokról szeretnének beszélni. Miután mindkét csapat eldöntötte, hogy milyen tulajdonságokról fog beszélni, és hogy a csapatból ki fogja bemutatni az érveket (egy vagy több személy), adj mindkét csapatnak két percet, hogy prezentáljon a Közönség csoportnak.

Miután mindkét csapat megtartotta a kétperces érveléses prezentációt, kérd meg a Közönség csoportot, hogy álljanak az őket meggyőző csapat mellé (vagy maradjanak ülve, ha egyik sem győzte meg őket).

Kérd meg a Közönség csoport résztvevőit, hogy magyarázzák el, mi győzte meg őket, hogy csatlakozzanak ehhez a csapathoz – például, mely tulajdonságok azok, ami miatt melléjük álltak?

Kérd meg a közönség csoportot, hogy térjenek vissza a helyükre a 2. fordulóra készülve.

2. forduló

Ezúttal mind a Piros meggyőző csapat és a Kék meggyőző csapat új kártyát kap. Ez a kártya tartalmazza a csapatukat meghatározó tulaj-

donságok listáját is, valamint az ellenfél csapatát meghatározó jellemzők listáját is. Ezúttal a csapatoknak a rendelkezésre álló információkat kell felhasználniuk (vagyis mindkét listáról vegyesen használhatják az információkat).

Miután mindkét csapat eldöntötte, hogy milyen tulajdonságokról fog beszélni, és hogy a csapatból ki fogja az érvelést bemutatni (egy vagy több személy), adj mindkét csapatnak két percet, hogy prezentálja az érveket Közönség csoport számára.

Miután mindkét csapat megtartotta a prezentációt, kérd meg a Közönség csoportot, hogy álljanak az őket meggyőző csapat mellé (vagy maradjanak ülve, ha egyik sem tántorította el őket korábbi álláspontjuktól).

Várható, hogy egy csapat elkezd a másik csapathoz képest meghatározni magát, amikor információt kapnak az ellenfél csapatáról, felhasználva a rendelkezésükre álló információkat a másik csapat becsmérlésére, és saját csapatukat felsőbbrendűnek tüntetik fel.

Kérd meg a hallgatóságot, hogy beszéljenek az 1. és a 2. forduló közötti különbségről; mit vettek észre az egyes csapatok által bemutatott érvelésekkel kapcsolatban?

Összegzés

Magyarázd el, hogy az 1. forduló a „társadalmi identifikáció (azonosítás)” példája volt – olyan tulajdonságokat, jellemzőket használt, amelyeket kapcsolatba hozunk a csoporttal, vagy amelyek szükségesek a csoporttal való azonosuláshoz. Egy csoporthoz való tartozás a társadalmi identitás és az összetartozás érzését kelti bennünk; növeli büszkeségünket és önbecsülésünket is. Gyakran fokozzuk vagy eltúlozzuk saját csoportunk tulajdonságait, hogy javítsuk önképünket.

A 2. forduló a „társadalmi összehasonlítás” példája volt – felhasználva egy ellentétes csoport jellemzőit annak érdekében, hogy saját csoportunk jobbnak vagy felsőbbrendűnek tűnjön. Ez egy másik módja az énképünk javításának vagy fenntartásának; egy másik csoport megkülönböztetése, tulajdonságaikat „negatívnak” feltüntetve, a saját csoportunk jellemzőit „pozitívabbnak” láttatva. Eltúlozhatjuk a mi cso-

portunk és egy másik csoport közötti különbséget is, hogy felsőbbrendűnek tűnjünk. A 2. forduló a belső csoportok (mi) és a külső csoportok (ők) kialakulását mutatja be.

Kérd meg a résztvevőket, hogy gondoljanak vissza a 2. fordulóban elhangzottak érvelésekre – milyen szavakat/kifejezéseket használtak a felosztás létrehozásához (pl. pozitív „mi” kifejezések és negatív „ők” szavak)? Kérd meg a résztvevőket, hogy írják fel ezeket a szavakat úgy, hogy készítsenek egy listát, vagy közösen írjanak egy listát egy nagy papírlapra/írjanak posta-it jegyzetekre.

Magyarázd el nekik, hogy ez a játékos feladat betekintést nyújt az előítéletek és a diszkrimináció mögött meghúzódó motivációk egy részébe, amelyek gyűlöletbeszédhez vezethetnek, és mutat néhány példát azokra a szavakra/kifejezésekre, amelyek gyűlöletkeltő diskurzusban (online és offline) is használhatók.

FELTÁRÓ KÉRDÉSEK

Ezek a kérdések példaként szolgálnak a téma körüli viták kezdeményezésére és irányítására ezen a fókuszterületen.

- Milyen jellemzőket használsz önmagad meghatározásához?
- Milyen jellemzőket/vonásokat tarthatsz pozitívnak? (pl. nagylelkű, gondoskodó, optimista, jó hallgató stb.)
- Milyen jellemzőket/vonásokat tarthatsz negatívnak? (pl. szűkszavú, cinikus stb.)
- Hogy érzed magad, amikor gyűlöletbeszédet tartalmazó kommenteket olvasol/kapsz?
- A gyűlöletbeszéd legális vagy illegális? Hogy lehet ez?

MIÉRT VAN GYŰLÖLETBESZÉD?

Megérteni a gyűlöletbeszéd megjelenésének okait

CÉLKITŰZÉSEK

- Néhány ok feltárása: az emberek vajon miért alkalmaznak gyűlöletbeszédet, miért tartanak ki a gyűlöletbeszéd mellett?
- Annak megértése, hogy a gyűlöletbeszéd egyedi esetei hogyan képezik egy sokkal szélesebb társadalmi környezet részét.
- A gyűlöletbeszéd létrehozása és fenntartása mögött meghúzódó lehetséges motivációk megértése.

CÉLCSOPORT MEGHATÁROZÁSA ÉS MÉRETE

Fiatalok, 15 résztvevőig

ELŐKÉSZÍTÉS ÉS SEGÉDANYAGOK

Nyomtatott forgatókönyv, flipchart, post-it-ek, filcek, tollak, projektor (szükség esetén).

A kortárssegítő készülhet egy tágabb előadással is gyűlöletbeszéd, vagy roma ellenesség témában, felhasználva az általános PECAO workshop segédeszközöket, a média monitoring eszközöket és a <https://ergonetwork.org/projects/pecao/> oldalon elérhető jegyzeteket.

SZÜKSÉGES IDŐTARTAM

60 perc

INSTRUKCIÓK A FOGLALKOZÁSHOZ

Alkoss a résztvevőkből párokat. Minden párosnak szüksége lesz:

- Egy nyomtatott forgatókönyvre a 18. oldalról
- Egy nyomtatott példány a 19. és 20. oldalról a média cikkről.
- Tollak az íráshoz

Magyarázd el, hogy ebben a következő feladatban arra fognak a résztvevők gondolkodni, hogy a média hogyan számol be olyan bejegyzésekről, mint például Szabó Józsefné posztja, és ennek milyen hatásai lehetnek.

Instrukciók

- 1** Kérd meg a résztvevőket, hogy keressenek egy párt, akivel közösen dolgozni fognak.
- 2** Adj minden résztvevő párnak egy példányt a forgatókönyvből (Szabó Józsefné közösségi média posztja) és egy nyomtatott példányt a médiában való megjelenésről.
- 3** Magyarázd el, hogy a médiában megjelent két cikk két külön újságban jelent meg, amelyek mindegyike Szabó Józsefné ugyanazon közösségi médiában megjelent bejegyzésével foglalkozik.
- 4** Kérd meg a résztvevőket, hogy töltsenek 1 percet egyénileg a két cikk átolvasásával, majd töltsenek öt percet párban a kérdések megválaszolásával.
- 5** Amíg a résztvevők a kérdéseken dolgoznak, körbejárhatod a termet, hátha van kérdésük. Használd az alábbi tanácsot, hogy támogasd azokat a résztvevőket, akik esetleg bizonytalanok a feladattal kapcsolatban, vagy akik elakadtak.

- 6 Hívd össze a résztvevőket egy plenáris megbeszélésre. Használd ezt a lehetőséget arra, hogy megkérdezd tőlük, hogy szerintük a mai média felelősségteljesen cselekszik-e, amikor gyűlöletbeszédéről van szó?
- 7 Miután befejeztétek a feladatot (beleértve a plenáris vitát is), zárd le a tevékenységet a fő pontokkal azért, hogy megbizonyosodj arról, a résztvevők valóban levonják a legfontosabb tanulságokat ebből a tevékenységből.
- 8 Választható: A 6. pont után megpróbálhattok listát készíteni azokról a lehetséges motivációkról, amelyek miatt az emberek gyűlöletet keltenek és fenntartják a gyűlöletbeszédet az interneten.

Tanács a résztvevőknek

Tekintsétek meg a képet és a használt nyelvezetet, és gondoljátok át, hogyan számolnak be Szabó Józsefné bejegyzéséről. Szabó Józsefnén kívül más nézetek is szerepelnek a cikkben? Szerintetek miért szerepelnek ezek a nézetek? Szerintetek hasznos a tények és statisztikák szerepeltetése a cikkben, vagy úgy gondoljátok, hogy az idézet embereként hatásosabb? Miért?

Főbb pontok a résztvevőknek

A médiának felelőssége, hogy megfelelően tudósítson a sértő beszédéről, megkérdőjelezve azt, és ne egyszerűen megismételje a szélesebb közönség számára.

A tanulmányok azt mutatják, hogy az emberi történetek és az érzelmekkel teli nyelvezet néha meggyőzőbbek lehetnek, mint a tények és a statisztikák. Ez nem jelenti azt, hogy figyelmen kívül kell hagynunk a tényeket és a statisztikákat az elfogultság és a félretájékoztatás megkérdőjelezésekor; ellenkezőleg, hihetetlenül fontosak! Ez azonban azt is jelenti, hogy kreatív és érzelmileg megérintő módszereket kell kidolgoznunk ezen tények és statisztikák bemutatására a maximális hatás érdekében.

Bár az emberi történetek és az érzelmes nyelvezet vonzóbbnak és lebilincselőbbnek tűnhetnek, megérintheznek, légy óvatos. Egyetlen történet sem „bizonyít” egy tágabb esetet, és az érzelmei is manipulálhatók. Légy kritikus az olvasottakkal kapcsolatban!

MILYEN ÉRZÉSEKET KELT A GYŰLÖLETBESZÉD BENNÜNK?

Érzelmek kezelése

CÉLKITŰZÉSEK

- A gyűlöletbeszéd által kiváltott érzelmek megértése és szabályozása
- Stratégiák kidolgozása az érzelmek felismerésére, szabályozására és megfelelő intézkedések megalkotására az online gyűlöletbeszéd ellen

CÉLCSOPORT MEGHATÁROZÁSA ÉS MÉRETE

Fiatalok, 15 résztvevőig

ELŐKÉSZÍTÉS ÉS SEGÉDANYAGOK

Nyomtatott kép a 22. oldalról, flipchart, post-itek, filcek, tollak, projektor (szükség esetén)

Készülj útmutató kérdésekkel a beszélgetéshez:

- Előfordult már, hogy elvesztetted az uralmat érzelmeid felett?
- Mit tennél másként abban a helyzetben, ha ez megismétlődne?
- Hogyan sikerül egy szabályozatlan állapotból (az érzelmek kontrollálhatatlanná válása) egy szabályozottabb állapotba (az érzelmek kontrollálva) átlépni?

A kortárssegítő készülhet egy tágabb előadással is gyűlöletbeszéd, vagy roma ellenesség témában, felhasználva az általános PECAO workshop segédeszközöket, a média monitoring eszközöket és a <https://ergonet-work.org/projects/pecao/> oldalon elérhető jegyzeteket.

SZÜKSÉGES IDŐTARTAM

60 perc

INSTRUKCIÓK A FOGLALKOZÁSHOZ

MEGJEGYZÉS: Ez egy META-pillanat jellegű beszélgetés!

Magyarázd el a résztvevőknek, hogy ez egy META-pillanat jellegű beszélgetés, mutasd meg nekik a 19. oldalon lévő képet, és azt, hogyan segíthetnek ezek a pillanatok visszavenni az irányítást érzelmeink felett.

Kérd meg a résztvevőket, hogy csukják be a szemüket, és gondoljanak egy olyan élményre vagy pillanatra, amikor elvesztették a kontrollt, és olyasmit mondtak vagy tettek, amit most már bánnak, vagy amitől kínosnak érzik magukat.

TANÁCS: A résztvevőkkel való kapcsolatotól függően előfordulhat, hogy javasolnod kell nekik a harmadik személy használatát, hogy elhatárolódjanak a viselkedéstől és megőrizték az anonimitást. „Egyszer halottam erről a résztvevőről, aki...”

Kérdezz meg minden résztvevőt, miután megosztottak egy tapasztalatot: Mit tennél másként most, ha újra ilyen helyzetbe kerülnél?

Oszd meg újra a képet, és magyarázd el, hogy a meta-pillanat egy rövid visszalépés a helyzethez képest, amikor megállunk és gondolkodunk, mielőtt cselekszünk. Feltesszük magunknak a kérdést, hogyan reagálna a „legjobb énem” ebben a helyzetben? Milyen stratégiát alkalmazhatok, hogy a tetteim a legjobb énemet tükrözzék? Idővel és gyakorlással sikerül a nem hatékony válaszokat felváltani produktív és erőt adó válaszokkal a kihívást jelentő helyzetekre. Ezek jobb döntéseket

eredményeznek, egészségesebb kapcsolatokat építenek ki, és általuk nagyobb jólét érhető el. (<http://ruler170.weebly.com/about-ruler.html>).

Beszélgétek meg a „triggerek” másnéven „kiváltó tényezők” fogalmát. Kérdezd meg: „Mit értünk triggererek alatt?” (valami, ami reakciót vált ki bennünk).

Kérd meg a résztvevőket, hogy mondjanak példákat olyan dolgokra, amelyek pozitív érzést keltenek bennük (pl. valami mentális képe; tengerpart, hegyek), vagy olyan cselekvésre, amely pozitivitást vált ki (pl. meta-pillanat, mély lélegzet, boldog emlék). Hozzatok létre egy listát a csoport számára a triggererek feljegyzésével.

Rajzolj egy hangulatmérő rácsot a 22. oldalon látható módon, és magyarázd el a résztvevőknek, hogy mit jelent:

- A piros nagy energiájú negatív.
- A sárga nagy energiájú pozitív.
- A kék alacsony energiájú negatív.
- A zöld alacsony energiájú pozitív.

Kérd meg a résztvevőket, hogy javasoljanak módokat arra, hogyan tudnának önszabályozó módon működni a káros érzelmektől egy szabályozottabb állapot felé.

TANÁCS: Adj útmutatást nekik az alábbi lista segítségével.

Stratégiák a jelen pillanatban levésre (erős érzelmi állapotok esetén):

- Légzés
- Mindfulness/relaxáció
- Újrakeretezés
- Magánbeszélgetés önmagunkkal
- Vizualizáció
- Figyelemelterelés
- Növelni a távolságot a helyzettől.

Hosszútávú stratégiák azoknak, akik hosszú távú érzelmi problémákkal küzdenek

- Cselekedni egy ügy vagy társadalmi probléma érdekében
- Meditáció
- Spiritualitás
- Fizikai tevékenység
- Más hobbik, szabadidős érdeklődési területek
- Szórakozás - zene / TV / játékok
- A helyzet megváltoztatása
- Támogatás másoktól
- A megoldás megtalálása a problémára
- Célok alkotása és megvalósítása, teljesítése
- Szakmai segítség kérése

Beszéljétek meg a résztvevőkkel, hogy milyen stratégiákat alkalmazhatnának a hangulat megváltoztatására (azaz szabályozottabb állapotba kerülésre).

Zárd le ezt a gyakorlatot azzal, hogy kiemeled, hogy a meta-pillanatok hatékony használata időt és gyakorlást igényelhet, és a résztvevőknek nem szabad elkeseredniük, ha ezt kihívásnak találják. Ha ez nem működik számukra, tekintsétek át, mi történt, és mit tehettek volna másként, hogy csökkentsék a konfliktust és egészségesebb érzelmi kapcsolatokat alakítsanak ki.

HOGYAN DOLGOZHATUNK EGYÜTT A GYŰLÖLETBESZÉD ELLEN?

Támogató közösség kiépítése

CÉLKITŰZÉSEK

- A gyűlöletbeszéd különböző közösségekre gyakorolt hatásának megértése.
- Beazonosítani üzenetünk közvetítésének módjait.
- Tudatosítani, hogy kihez irányítjuk üzeneteinket, és kihez ér el, ki hallhat minket

CÉLCSOPORT MEGHATÁROZÁSA ÉS MÉRETE

Fiatalok, minimum 6 résztvevőtől maximum 15 résztvevőig

ELŐKÉSZÍTÉS ÉS SEGÉDANYAGOK

Székek, nyomtatott szerepkártya a 23-24. oldalról, flipchart, post-itek, filcek, tollak, projektor (szükség esetén).

A kortárs képző készülhet egy tágabb előadással is gyűlöletbeszéd, vagy roma ellenesség témában, felhasználva az általános PECAO workshop segédeszközöket, a média monitoring eszközöket és a <https://ergonetwork.org/projects/pecao/> oldalon elérhető jegyzeteket.

SZÜKSÉGES IDŐTARTAM

60 perc

INSTRUKCIÓK A FOGLALKOZÁSHOZ

Helyezd el négy széket a terem közepén úgy, hogy a háttámlák egymás felé nézzenek, így a székeken ülő résztvevők ne lássák egymást. A többi széket körbe kell helyezni a négy szék köré, a többi résztvevővel szemben (ez lesz a közönség).

Magyarázd el, hogy ebben a tevékenységben a négy résztvevő a terem közepére lesz ültetve, ahol „online” beszélgetést folytatnak majd. A többi résztvevő lesz a közönség – figyelmesen kell hallgatniuk a beszélgetést, mert azt követően mindannyian megvitatják.

Kérj meg négy résztvevőt, hogy önkéntes alapon üljenek le a terem közepén lévő négy székre.

Állj a terem sarkába, és kérd meg mind a négy résztvevőt, akik a terem közepén fognak ülni, hogy jöjjenek oda hozzád. Adj nekik egy-egy szerepet a 21. és 22. oldalon található utasítások közül. Adj nekik egy percet, hogy elolvassák az utasításokat, és megbizonyosodjanak arról, hogy megértik, mit kell tenniük (Maradj csendben, fontos, hogy mások ne hallják).

Mondd meg nekik, hogy amikor azt mondod, hogy „Kezdjétek”, mindannyiuknak el kell kezdeniük a beszélgetést a papírszelvényükön található utasításokat követve.

Ha biztos vagy abban, hogy megértették, mit kell tenniük, kérd meg őket, hogy üljenek a szoba közepére. Mondd: „Kezdjétek”!

MEGJEGYZÉS: Hangos és kaotikus lesz!

Amikor a beszélgetés véget ért, kezdeményezz beszélgetést a hallgatósággal:

- Mit értettetek meg?
- Kinek a hangja volt a leghangosabb?

- Szerintetek a leghangosabb embernek volt a legérdekesebb vagy legfontosabb a mondanivalója?
- Mi van azzal, aki „csokit” kiabált? Milyen hatása volt ennek? Mit gondoltok, milyen hatása lett volna, ha az illető valami gyűlölködőt kiált a „csokoládé” szó helyett?
- Hallottátok azt, aki suttogott?
- Ebben a gyakorlatban a suttogó valójában olyan emberek valódi idézeteit olvasta fel, akik gyűlöletbeszéd célpontjai voltak. Mit gondoltok, a gyűlöletbeszédet tapasztaló emberek úgy érezhetik, hogy a hangjuk el van nyomva az interneten? Miért és miért nem?
- Szerintetek milyen tényezők adnak az embereknek hangosabb hangot online, mint másoknak? (Itt olyan válaszokat keresel, mint a követők száma, az offline teljesítmény, az alkalmazott taktikák, például az ismétlés stb.)

Kérdezd meg a négy önkéntest, akik végrehajtották a feladatokat

- Milyen érzésekkel vettél részt a gyakorlatban?
- Figyeltél másokra?
- Milyen hatással volt a közönség rád, ha volt ilyen?

FŐ SZEMPONTOK A RÉSZTVEVŐK SZÁMÁRA

- 1 Még ha sok embernek most is van hozzáférése a közösségi médiához, ez nem jelenti azt, hogy mindenki hangját egyformán lehet hallani. Az olyan tényezők, mint a politikai hatalom, a követők száma és az alkalmazott taktikák, sokat számítanak és változást hozhatnak.
- 2 Amikor odaérsz, hogy a technikákon és módszereken gondolkodsz, amelyekkel hatékonyan eljuttathatod az üzeneted, ne feledkezz meg a meghallgatás fontosságáról! Valakivel csak beszélgetni ritkán működik.
- 3 A közönség hatása számít. Alaposan gondold át, hogy üzeneted inkább privát vagy nyilvános küldöd el. Ha úgy döntesz, hogy

nyilvánosan veszel részt egy beszélgetésben, akkor tisztában kell lenned a közönséggel, nem csak azzal, akihez közvetlenül beszélsz. Előfordulhat, hogy az üzeneted egészen másként értelmezik, mint ahogyan azt szándékodban állt kifejezni.

FÜGGELÉK

SUPPORT MATERIALS

KÉK ÉS PIROS SZEMÉLYISÉGHÁRTYÁK

1. FORDULÓ

PIROS MEGGYŐZŐK	KÉK MEGGYŐZŐK
• Művészi • Szétszórt • Optimista • Gondoskodó • Motiválatlan • Barátságos • Érzelmes • Könnyen megsértődik	• Tudományos • Összeszedett • Cinikus • Én-központú • Motivált • Barátságtalan • Védekező • Nem sértődik meg könnyen

2. FORDULÓ

PIROS MEGGYŐZŐK	KÉK MEGGYŐZŐK
• Nagylelkű • Szétszórt • Optimista • Gondoskodó • Motiválatlan • Barátságos • Jó humorérzéke van • Régimódi nézeteket vall	• Szakmai • Összeszedett • Cinikus • Én-központú • Motivált • Barátságtalan • Nem érti a viccet • Előre gondolkodik

SZABÓ JÓZSEFNÉ POSZT - FORGATÓKÖNYV

A poszt

Egy politikus, Szabó Józsefné, aki elindult a helyi önkormányzati választáson Zöldpatak községben a közösségi média oldalán a következő posztot jelentette meg:

„Zöldpatakot elárasztották a szilviánusok. És mindannyian tudjuk, ez mit jelent – még több büntényt. Elég volt ebből.”

UTÁNKÖVETŐ KÉRDÉSEK

1. Mit gondolsz Szabó Józsefné posztjáról?
2. Mit gondolsz, vajon miért írta Szabó Józsefné ezt a posztot?
3. Mit gondolsz, milyen érzelmi reakciókat kelthet az olvasóban a poszt?
4. Mit gondolsz, számít-e az, hogy Szabó Józsefné egy politikus? Ha ezt a posztot Zöld János (15 éves tanuló) írta volna, számítana? Jelentene bármilyen különbséget?

NAPRAKÉSZ

A BŰNÖZŐK ÁTVESZIK A HATALMAT

Móra Johanna írása

Szabó Józsefné világossá tette, hogy Zöldpatakat hamarosan ellepik a szilviánusok. Aggodalmának adott hangot, hogy a bevándorlók megnövekedett száma összefüggésben van a bűnözés mértékének emelkedésével. Amikor megkerestük ezügyben, Szabóné elmondta, hogy a rendőrséget magasabb készségbe helyezték.

"Félek elhagyni a házam", mondta János, aki Zöldpatak Fő utcájában lakik. "Minden megváltozott az elmúlt években. Több lett a tolvaj, a váratlan erőszakos cselekedet... ez megy. Údító látni, hogy Szabóné meghallotta az aggodalmainkat."

Ebben a Számban

Hogyan talál meg a lelkitársad?

Rátalálni az álmházadra

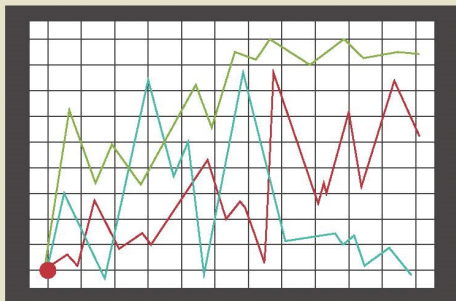
Sci-fi vagy tény?
A jövő most van

Választások:
A Jó, a Rossz és a Csúf

Tulajdonság:
Miért gondolkodunk színeken?

AZ A HÍR JÁRJA

Alaptalanok a bevándorlással kapcsolatos félelmek

Fehér Béla

Szabó Józsefné posztjában az állította, hogy Zöldpatakat "el fogják ellepni" a szilviánusok a következő években. Valójában a statisztikák azt mutatják, hogy az elmúlt öt évben csökkent a Zöldpatakba érkezők száma - egy átmeneti emelkedés után, Szilviánában történt polgárháborút követően.

Szabóné a bűnözés emelkedésére hívta fel a figyelmet, mint a bevándorlás következményére. Újra hangsúlyozzuk, a tények nem támasztják alá ezt a kijelentést.

Az igaz, hogy a bűnözés emelkedik, mindazonáltal, a feljegyzett bűncselekmények megoszlása azt jelzi, hogy a bűncselekmények túlnyomó részét továbbra is állampolgárok követik el, nem szilviánusok vagy más bevándorlók.

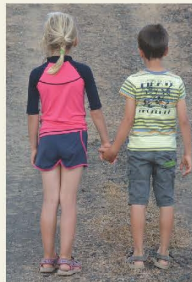
Ebben a számban

Hogyan táncolj úgy, mint egy profi?

A legjobb diéta a szívednek

Környezetbarát cserék

Egy kevésbé ismert történelmi tény

Téma: miért kell foglalkozni a nemi sztereotípiákkal?

UTÁNKÖVETŐ KÉRDÉSEK A MÉDIA VISSZHANGHOZ

1. Hasonlítsd össze a két cikket: más újságban jelentek meg, bár mindkettő ugyanarra a közösségi média posztra reagál, melyet Szabó Józsefné írt. Mit veszel észre a cikkekben?
2. Mit gondolsz, miért választotta a két újságíró a posztra való reakciót abban a stílusban, ahogy végül megtette?
3. Mit gondolsz, melyik cikk fogja több olvasó figyelmét és érdeklődését felkelteni és miért?
4. Milyen az informatívabb a két cikk közül? Miért?

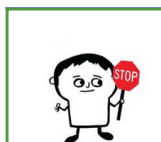
META PILLANATOK

1. VALAMI TÖRTÉNT

2. ÉRZÉKELÉS

3. STOP

4. LÁSD A LEGJOBB
ÖNMAGAD

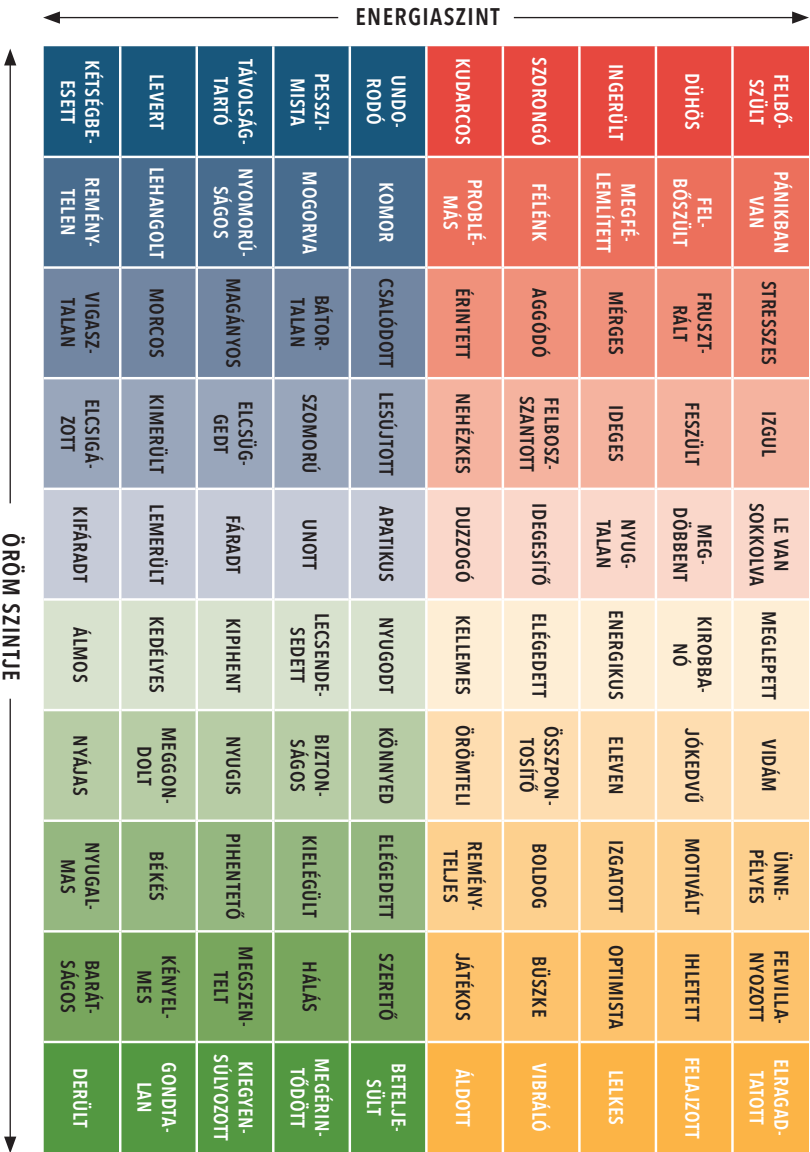
5. ALAKÍTSD KI
A STRATÉGIÁD!

6. SIKERÜLT!

HANGULAT MÉTER

HOGY ÉRZED MAGAD?

KINEK A HANGJÁT HALLJÁK MEG?¹

A SUTTOGÓ

Olvasd fel a következő részt, halk hangon, szinte suttogva:

Ismertem néhány embert, akiket sértegettek a Centrelink irodáiban, még a tolmácsaik is, aztán sírva jöttek a tanácsadó irodájába. Amikor valaki a kulturális értékeinket és hagyományainkat „célozza meg”, idegesnek érezzük magunkat, érzékenyen érint minket, és mindez azért is történik, mert ebben a kultúrában nevelkedtünk. ...Lehet, hogy ez a beszélgetés tartalma vagy hangneme, vagy a médiahírek vagy bármi más felkavaró lehet.

Nem mutatunk semmilyen reakciót, de sajnos engem ez idegesít.

Nagyon durva, rossz hatással van rám, és érzelmi szorongást okoz.

Bár nem vagyok mecsetlátogató vagy mecsetbe járó, nagyon felháborít, amikor azt látom, hogy a tévében az emberek tiltakoznak, mert nem akarnak mecsetet a közösségükben.

Úgy gondolom, hogy az emberek, különösen a magas rangú pozíciókban...

Azt hiszem, vállalnod kell a felelősséget, és vigyáznod kell, hogy mi jön ki a szádon, mert az bántó lehet.

¹ Megjegyzés: Ezek az idézetek közvetlenül egy interjúból származnak, melyeket Ausztrália etnikai kisebbségi csoportjaival készítettek. Forrás: K. Gelber and L.J. McNamara (2016). Evidencing the harms of hate speech. *Social Identities: Journal for the Study of Race, Nation and Culture* Volume 22, 2016 – Issue 3, p.5

A CSEVEGŐ

Olvasd fel a következő részt úgy, hogy hangjod elég erőteljes legyen, hogy a közönség meghalljon:

Nem hiszem el, hogy Anna tette ezt. Mármint őszintén!

Annát egy kicsit furcsának tartottam, de ez a viselkedés még engem is meglepett. Anna átjött a házamba, igaz? És csak ült ott, anélkül, hogy felajánlotta volna neki.

Kért tőlem egy csésze teát, és azt mondta, hogy éhes – szóval nyilvánvalóan szendvicset kellett csinálnom neki, igaz? Még kenyeret is kellett vennem, mert elfogyott. Azt mondtam neki: „Nos, Anna, nagyon sajnálom, de nem fogok tudni szendvicset készíteni neked. Bár nagyon szeretném, nincs kenyere a házban.”

Azt gondolhattad volna, hogy ekkor rájött, hogy zavar. De nem, csak annyit mondott: „Rendben van – anyám mindig „Türelmes Annának” hívott. Megvárlak itt.” Szóval, elmentem a szupermarketbe, és vettem neki egy vekni kenyeret. Akkora hülyének éreztem magam utána, őszintén!

Anna, Anna, Anna, te valahogy más vagy.

A MEGSZAKÍTÓ, AKI NAGYON SZERETI A CSOKOLÁDÉT

Hallgasd meg a körülötted zajló beszélgetéseket, és kövess egy egyszerű szabályt. Mondd ki a „csokoládé” szót háromszor, olyan hangosan, amennyire csak tudod, minden alkalommal, amikor a következő szavakat hallod:

- Felkavaró/felkavart
- Anna

A SPONTÁN

Hallgasd meg a körülötted zajló beszélgetéseket, és próbálj részt venni bennük az egyes személyek által elmondottak alapján.

Tartsd erősen hangerőd, hogy a közönség meghallja a hangod.

